

Решение № 60037

Номер 60037

Година 26.03.2021

Град Смолян

Районен Съд - Смолян

На 24.02

Година 2021

В публично заседание в следния състав:

Председател:

Секретар:

Прокурор:

като разгледа докладваното от Гергана Кузманова

Гражданско I инстанция дело

номер

20205440100468

по описа за

2020

година

Производството е образувано по искова молба на ** против **, в която се твърди, че между ищеца, като кредитор, наричана за краткост ** и Кредитополучателите ** с ЕГН: *, с постоянен адрес: ** и **, с ЕГН *, гр. ** наричани по-долу „Кредитополучателите“, е сключен Договор за кредит № * от 02.03.2011 г., съгласно който Банката е предоставила, а длъжниците са усвоили банков кредит в размер на 2 225.00 евро /две хиляди двеста двадесет и пет евро/ за погасяване на съществуващи задължения по договор за кредитна карта № * г. Договорът за кредит е сключен при условията на чл. 298, ал. 1, т. 1 от Търговския закон, като с подписването му Кредитополучателите са декларирали, че са им предоставени Общите условия на Банката за кредити на физически лица, запознати са с тях и приемат прилагането им при уреждане на отношенията между тях и Банката, във връзка със сключването и изпълнението на същия. Отпуснатият кредит е изцяло усвоен еднократно от кредитополучателя на 02.03.2011г. по банковата сметка на името на А. Е. С..

Съгласно Раздел II, т. 4 от Договора за кредит, за ползвания кредит, Кредитополучателят заплаща на Банката годишна лихва в размер на Базовия лихвен процент на Банката за евро, увеличен с надбавка в 8.51 (осем цяло и петдесет и една стотни) пункта. Към датата на сключване на договора за кредит, Базовия лихвен процент на Банката за евро е в размер на 7.99 %.

Съгласно т. 5 от Договора за кредит, годишният процент на разходите е 19.03 % (деветнадесет цяло и три стотни процента), а общата дължима сума от кредитополучателя е 4 638.31 евро четири хиляди шестстотин тридесет и осем евро и тридесет и един евроцента).

Съгласно Раздел I, т. 10 от Договора за кредит, плащанията, дължими, но неизвършени в срок, поради недостиг на авоар по разплащателната сметка на Кредитополучателя в Банката, се отнасят в просрочие и се олихвяват с договорения в Раздел II, т. 4 от Договора за кредит лихвен процент плюс наказателна надбавка в размер на законната лихва, считано от деня, следващ датата на падежа на съответната вноска, независимо от това, дали падежът е в неработен ден. Съгласно т. 5.1 от Общи условия на ** за кредити на физически лица, ползваният от Кредитополучателите кредит се погасява чрез разплащателната сметка на равни месечни погасителни вноски, всяка една с падеж и в размер, определени в погасителен план - Приложение към Договора.

Така усвоеният кредит не е погасяван по главница, а частично по лихва по обслужващата кредита банкова сметка.

Крайният срок за погасяване на кредита е 20.02.2021 г. съгласно Раздел I, т.3 от Договор за банков

кредит и към момента е предсрочно изискуем, считано от 18.11.2019г.

Кредитът е в просрочие считано от 20.03.2011г. - общо 3 172 дни към 25.11.2019 г. - включително.

По кредита са просрочени 104 броя погасителни вноски по главница и 104 броя погасителни вноски по лихва, съгласно Договора за кредит, които са били дължими в размер и падежи подробно описани в ИМ в табличен вид.

С оглед настъпилото просрочие, и на основание Раздел X, т. 10.1.2, буква „а“ от Общите условия до Кредитополучателя А. Е. С. е изпратена покана с изх. № * от 08.08.2019 г. по описа на **, с район на действие ОС *, с рег. № * в КЧСИ. Съдебният изпълнител е удостоверил връчването на поканата на 13.08.2019 г., като същата е получена лично от кредитополучателя.

С оглед настъпилото просрочие, и на основание Раздел X, т. 10.1.2, буква „а“ от Общите условия до Кредитополучателя ** с ЕГН:*, е изпратена покана с изх. № * от 08.08.2019 г. по описа на **, с район на действие ОС *, с рег. № * в КЧСИ. Съдебният изпълнител е удостоверил връчването на поканата на 09.08.2019 г., като същата е получена лично от кредитополучателя.

С връчените покани, на Кредитополучателите е предоставен 7 (седем) дневен срок за доброволно изпълнение. Предвид липсата на плащане в предоставения от Банката срок, * е направила кредита за изцяло и предсрочно изискуем, считано от 18.11.2019 г. Въпреки настъпилата предсрочна изискуемост на задължението, същото не е погасено, предвид което за Банката, на основание чл.60, ал.2 от Закона за кредитните институции, се поражда правен интерес да пристъпи към принудително събиране на вземането си от Кредитополучателите **, с ЕГН: *, с постоянен адрес: ** и **, с ЕГН *, гр. **.

Предвид гореизложеното и настъпилата предсрочна изискуемост на кредита, на основание чл. 418 от ГПК, банката е депозирала заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист срещу ** и **, с ЕГН *, гр. **, като такива за издадени в полза на **, срещу длъжниците, които са осъдени солидарно да платят на кредитора следните суми: 2 225.00 евро - просрочена главница, ведно със законна лихва върху главницата, считано от 25.11.2019 г. до окончателното ѝ издължаване; 1 930.28 евро - просрочена договорна лихва за периода от 20.03.2012 г. до 18.11.2019г. вкл. , 1 407.37 евро - просрочена наказателна лихва за периода от 20.03.2011г. до 24.11.2019г. вкл. , 48.00 лева - разноски за връчване на покана; 218.55 лева - заплатена държавна такса и 50.00 лева - юрисконсултско възнаграждение. Задълженията на ответника не са погасени в пълен размер и към момента.

Поради подадено възражение от длъжника ** предявява настоящия иск за установяване на вземането си.

Моли съда да постанови решение, с което да се признае за установено по отношение на ответника **, че същата дължи на ищеца сумата от общо 2 942.91 евро , от които: 2 225.00 евро - просрочена главница, ведно със законна лихва върху главницата, считано от 25.11.2019 г. до окончателното ѝ издължаване, просрочена договорна лихва в размер на 517.81 евро начислена за периода от 26.11.2016 г. до 25.11.2019 г., наказателна лихва/обезщетение за забавени плащания за периода от 26.11.2016 г. до 25.11.2019 г., в размер на 200.10 евро и 48.00 лева разноски за връчване на покана. Претендира и за разноски.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор от ответника , с който оспорва иска. Твърди, че процесният договор за банков кредит е сключен при действието на Закона за потребителския кредит /ред. ДВ, бр. 58 от 30.07.2010 г., в сила от 30.08.2010 г./, в който се съдържат императивни разпоредби, които ищецът е нарушил. Налице неяснотата по въпроса каква е общата сума по кредита. От една страна БЛП на банката е компонент от цената на кредита, а как се определя той от банката, от кой неин орган и при какви критерии от договора не е ясно. От друга страна, съгласно чл.22 от ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1, т. 7-12 и т. 20, договорът за потребителски кредит е недействителен. В процесния договор за кредит, не са спазени изискванията на чл.11, ал.1, т.Ю, според който договорът трябва да съдържа ГПР по кредита и общата сума, дължима от потребителя, изчислени към момента на сключването му, като се посочат взетите предвид допускания, използвани при изчисляване на ГПР е по определения в приложение № 1 начин. Следва по ясен и разбираем за потребителя начин да са включени всички разходи, които ще бъдат направени и които са пряко свързани с кредитното правоотношение. Видно от договора за кредит, единственото посочено в чл.5, е че ГПР е 19, 03 %. Липсва яснота относно методиката на формиране на ГПР /кои компоненти точно са включени в него и как се формира посочения в договора процент. В този смисъл и с оглед посочените разпоредби, договорът се явява недействителен, като Доверителката ми дължи само получената сума чиста стойност по кредита, която не е погасена по давност към момента на образуване на заповедното производство.

На второ място, съгласно чл.10 от договора, при просрочие от страна на кредитополучателя на изплащането на погасителните вноски в предвидените срокове, банката начислява и събира лихва която се формира от два компонента 1. размер на договорения лихвен процент в раздел II, т.4 /който към момента на сключване на договора е в размер на БЛП на банката 7,99 % годишно, увеличен с

надбавка от 8,51 пункта, или общо 16, 50%/ 2. плюс наказателна надбавка в размер на законната лихва. По естеството си така уговорената наказателна лихва представлява неустойка за забавено изпълнение на парично задължение. Като обезщетение за забава е претендирано и в исковата молба. Разпоредбата на чл.33, ал.2 от ЗПК, ограничава размера на дължимото обезщетение за забава при забавени плащания по потребителски кредити до размера на законната лихва. Посочената норма е императивна и доколкото уговорката в чл.10 от процесния договор за потребителски кредит и противоречи тя се явява нищожна на основание чл.26, ал.1, т.1 ЗЗД. Същата не поражда правни последици и претендираната въз основа на нея наказателна лихва в размер на 200,10 евро, не се дължи от ответника.

Твърди също, че процесният кредит попада в приложното поле на Закона за защита на потребителите /ред. ДВ, бр. 18 от 01.03.2011г./ . Съгласно чл.143 от ЗЗП неравноправна клауза в договор, сключен с потребител е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискванията за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на потребителя.

Видно от текста на договора за банков кредит и останалите приложени документи, налице са неравноправни клаузи, на които Доверителката ми като кредитополучател - физическо лице се позовава.

Такава неравноправна клауза по смисъла на чл. 143, ал.1, т. 10 от ЗЗП е предвидената възможност банката да увеличава едностранно лихвения процент, без да е ясна методиката за това. Така например сумата от 517,81 евро - непогасена договорна лихва за периода от 26.11.2016г. - 25.11.2019г. се претендира на основание Раздел втори, т.4 от договора, съгласно която клауза „За ползвания кредит кредитополучателите заплащат годишна лихва в размер на БЛП на Банката за евро, увеличен с надбавка от 8,51 пункта“. Съгласно т.4.7 от общите условия Банката има право едностранно да промени размера на лихвата по договора, при съществени промени в законодателни, съответно регулационни разпоредби от надзорни органи, засягащи дейността на банката, както и при промени в пазарните условия, като промяната на размера се прилага автоматично без да е необходимо сключването на допълнително споразумение с кредитополучателя. Съгласно т.4.8. в случай на неизпълнение на което и да е задължение от кредитополучателите по настоящият договор, Банката има право да увеличи размера на надбавката на лихвата. Посочената клауза е нищожна, поради неравноправното положение в което поставя Доверителката ми. От една страна банката не може едностранно да увеличи размера на надбавката, а от друга страна, логично е при нейното намаляване по решение на управителен орган, да е предвидена възможност за намаляване надбавката и по процесния кредит.

На второ място, клаузата на договора за заем, уреждащи ГПР и размерът на наказателната лихва са неравноправни по смисъла на чл. 143, ал.1. т.5 и т.9 от ЗЗП и на самостоятелно основание обуславят недействителност на договора за заем в тази част. Клаузите за ГПР води до явно неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя, с оглед размера на получения заем - 2225 евро и сумата подлежаща на връщане 4 638,31 евро, която очевидно е над 50 /о от усвоената сума. Посоченото само по себе си нарушава изискването за добросъвестност при осъществяване на принципа на договорна свобода и използване на икономически по-силното положение на търговеца при сключването на такъв вид договори. Тази клаузи не са била индивидуално уговорени и задължават потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка. Нищожните уговорки нямат правно действие, поради което следва да се приеме, че лихва не е уговорена между страните по процесния договор и такова задължение не е възникнало за ответника.

С исковата си молба ищецът е упражнил правото си да ограничи, заявената в заповедното производство претенция, по отношение договорната и наказателната лихва, до размер, който счита за вероятно основателен. С това си действие кредиторът своеобразно е признал изтеклата погасителна давност по отношение на лихвите преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение. Исковата претенция по отношение на главницата е останала в размер на 2 225 евро. Видно от исковата молба, главницата се претендира, считано от 20.03.2011 г. до 20.10.2019 г. Началният момент на започване на давността е свързан с изискуемостта на съответната погасителна вноска, тъй като това е моментът, от който кредиторът може да търси изпълнение.

В тази насока навежда твърдение, че всички падежирили вноски, чиято изискуемост е настъпила преди повече от пет години преди депозиране на заявлението за издаване на заповед за изпълнение на 25.11.2019 г., са погасени по давност. Това са вноските за главница с падежи, считано от 20.03.2011 г. до 20.11.2014 г., включително, с общ размер 459, 25 евро.

На друго самостоятелно основание претендира нищожност на клаузата за наказателна и договорна лихва, позовавайки се на чл.26, ал.1, пр.3 от ЗЗД - противоречие с добрите нрави, което е нарушение на общи принципи и правила, приети в обществото. Счита, че в конкретния случай уговорения лихвен процент излиза извън присъщите обезщетителна и санкционна функция на неустойката. Освен, че

същата е уговорена едностранно от ищеца, тъй като на практика кредитополучателя ни би могъл да откаже предложения от банката размер, с нея е нарушен баланса между страните, при което едната страна получава много повече от другата.

Прави и възражение за съдебно прихващане между претендираната от ищеца сума с исковата молба, със сумата от 495,25 евро, представляваща недължимо плащане, получено от ищеца. Със сумата от 495, 25 евро, заплатена от ответницата до мометна по кредита, ищецът е погасил лихва, недължимата, поради нищожността на договора за банков кредит, респективно поради нищожността на отделни негови клаузи.

В съдебно заседание ищецът р.пр. не изпраща представител.

Ответницата р.пр. не се явява, вместо нея иска се оспорва от пълномощника ѝ адв.**.

Съдът, след преценка на изложеното в исковата молба и писмения отговор, на становищата на страните в с.з., и като обсъди събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

По ч.гр.д.№*/2019г., образувано по подадено заявление от **, Смолянският районен съд е издал Заповед № *г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК, с която е разпоредено длъжникът ** и длъжникът ** да заплатят солидарно на кредитора ** сумата от 2 225,00 евро- главница по договор за кредит №** г., 1 930,00 евро- договорна лихва за периода от 20.03.2012г. до 18.11.2019г., 1 407,37 евро- наказателна лихва за периода от 20.03.2011г. до 24.11.2019г., 48,00лв.- разноси за връчване на покани, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението- 25.11.2019г. до окончателното плащане на сумата, , като и съдебни разноси по делото в размер на 268,55лв.,представляваща платена от заявителя държавна такса в размер на 218,55лв. и юриск.възнаграждение в размер на 50,00лв.

В срока по чл.414, ал.2 от ГПК е постъпило писмено възражение срещу горната заповед от длъжника по нея **,че не дължи изпълнение по издадената заповед за изпълнение.

С Разпореждане №*г. съдът е указал на заявителя **,че в едномесечен срок от съобщаването му може да предяви срещу длъжника ** по издадената заповед за изпълнение иск за установяване на вземането, си като довнесе дължимата ДТ.

Разпореждането е получено от заявителя на 04.05.2020г. и на 12.06.2019г. е подадена исковата молба от кредитора, с която е предявен иска за установяване на вземането по посочената по-горе заповед за изпълнение, по който е образувано настоящото производство.

По делото е представен Договор за кредит № ** от 02.03.2011г., с който банката-ищец е предоставила на ответника- кредитополучател и на ** също кредитопоручател, банков кредит в размер на 2 255 евро за погасяване на съществуващи задължения по договор за кредитна карта с №**/09.01.2008г. Съгл.чл. 3 от договора, крайният срок за погасяване на кредита е 20.02.2021г.

Съгласно Раздел II, чл. 4 от Договора за кредит, за ползвания кредит Кредитополучателят заплаща на Банката годишна лихва в размер на базовия лихвен процент на Банката в евро, увеличен с надбавка от 8,51 пункта.

Съгласно Раздел II, чл. 10 от Договора за кредит, плащанията, дължими, но неизвършени в срок поради недостиг на авоар по разплащателната сметка на Кредитополучателя в Банката, се отнасят в просрочие и олихвяват с договорения в Раздел II, т.4 от Договора лихвен процент плюс наказателна надбавка в размер на законната лихва, считано от деня, следващ датата на падежа на съответната вноска. При наличие на просрочени плащания, Банката има право да обяви кредита за пердсрочно изискуем или да увеличи размера на лихвения процент по кредита, включително надбавката.

По делото е назначена и изслушана СИЕ, неоспорена от страните и съдът я приема като обективно и компетентно изготвена, от която се установява, че сумата на усвоения кредит — 2 225.00 евро е преведена на 02.03.2011 г. по банкова сметка при ** с титуляр ответницата А. Е. С..

Размерът на непогасените задължения на ** и ** суми по Договор за кредит № **от 02.03.2011 г, към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение и изпълнителен лист (25.11.2019 е 5 536.20 евро и 48.00 лева, в т.ч.: 2 225.00 евро – главница, 1 931.52 евро - договорна лихва, 1 379.68 евро - наказателна лихва, 48.00 лева-такси

Размерът на непогасените задължения на ** и ** суми по Договор за кредит № ** от 02.03.2011 г., за договорна и наказателна лихва за периода от 26.11.2016 г. до 25.11.2019 г.е, както следва: 517.81 евро - договорна лихва, 982.92 евро - наказателна лихва.

Размерът на непогасените задължения по горепосочения Договор към 01.02.2021 г. - датата на изготвяне на заключението по отделните пера - главница, договорна лихва (включително и периоди), наказателна лихва (включително и периоди) и разноси е 6 515.96 евро и 48.00 лева, в т.ч. :2 225.00 евро – главница,- 1 989.11 евро - договорна лихва, 2 301.85 евро - наказателна лихва и 48.00 лева-такси

Годишният процент на разходите по кредита (ГПР) показва действително го оскъпяване на всеки един кредит, като към лихвения процент по кредита се добавят всички останали разходи, настоящи и

бъдещи, свързани с него. ГПР е общата цена на кредита за потребителя, изразена като годишен процент от сумата на отпуснатия и редовно обслужван кредит. При изчисляване на ГПР се включват всички задължителни такси за сметка на клиента, свързани с отпускането на кредита, като например - такса одобрение; застраховка живот; комисионна за обработка и др. От приложените по делото материали не може да се изчисли ГПР.

От страна на ответницата до момента са извършени плащания по договора в общ размер 495.29 евро, подробно посочени по дата и размер в приложената към заключението Таблица 1, к.1 и к.15. С направените вноски е извършено погасяване по кредита,

както следва: 358.69 евро - договорна лихва, 136.60 евро - наказателна лихва.

Договорната лихва в размер 517.81 евро за периода 26.11.2016 г. до 25.11.2019 г. е изчислена върху дължимата главница по периоди с процент - 16.5 % /първоначално договорения в Договор за кредит от 02.03.2011 г. - Базовия лихвен процент на Банката за евро, който към датата на сключване на договора е 7.99% и договорна надбавка 8.51 пункта/, съгласно уговореното в първоначалния погасителен план. Обезщетението за забава за периода от 26.11.2016 г. до 25.11.2019 г. в размер 982.92 евро е изчислено върху просрочените вноски за главница с процент, уговорен в чл.10 от Договора/договорения лихвен процент плюс наказателна надбавка в размер на законната лихва/.

При така установеното от фактическа страна съдът направи следните правни изводи:

Предявен е иск с правно основание чл.422 ал.1 ГПК.

Искът е предявен от и срещу надлежни страни, в едномесечния срок по чл.415, ал.1 от ГПК, предмет на иска са сумите, за които е издадена заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК, поради което е процесуално допустим.

С установителния иск по чл.422 от ГПК се цели да бъде установено по исков ред съществуването на вземането, за което е била издадена заповед за изпълнение по реда на заповедното производство. Целта на предявяването на този иск е да се установи безспорно наличието на вземането, за което е издадена заповед за изпълнение, като подаването на възражение не води автоматично до отмяна или обезсилване на вече издадената заповед за изпълнение, а представлява само пречка същата да влезе в сила. В случай, че производството по иска по чл. 422 ГПК приключи с позитивно решение тази пречка отпада и заповедта за изпълнение влиза в сила и придобива изпълнителна сила. По този специален установителен иск в тежест на ищецът е да докаже факта, от който произтича вземането, а ответника - възраженията си срещу вземането.

С оглед на събраните доказателства по делото съдът намира за доказано твърдението на ищеца, че ответникът е кредитополучател по Договор за кредит № **/02.03.2011г. Налице е сключен в писмена форма договор за кредит, по който ищецът е изпълнил задължението си и е предоставил на ответницата сумата от 2 225 евро, поради което е налице валидно възникнало облигационно отношение между страните по банков кредит съгласно чл. 430, ал. 1 ТЗ. По този договор за кредит кредитополучателят- ответник в настоящото производство е следвало да изпълнява точно задължението си да погасява в срок дължимите вноски.

Неоснователно е поддържано от ответницата възражение, че клаузите, касаещи определянето на лихвата в процесния договор за кредит-т.4,5 и 10 са неравноправни и като такива нищожни на осн.чл. 143 т.3,5,9-12 ЗЗК във вр. с чл.146 от ЗЗП.

В чл. 143 ЗЗП е дадена дефиниция на неравноправна клауза и са неизчерпателно изброени хипотезите, при които една клауза в договор следва да се счита за такава. Според посочената разпоредба неравноправна клауза в договор, сключен с потребител, е всяка уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика и потребителя. Граматичното и логическо тълкуване на нормата изисква да се приеме, че при всеки един от примерите, изброени в т.т.1 до 19, посочените в дефиницията три предпоставки за определяне на клаузата като неравноправна са налице, или законът презумира, че във всеки един от изброените случаи клаузата е във вреда на потребителя, не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между задълженията на страните в потребителския договор.

Преди да се обсъждат предпоставките по чл.143 ЗЗП, обаче, следва да бъде извършена преценка за това дали клаузите не са индивидуално уговорени, тъй като съгласно чл.146, ал.1 ЗЗП неравноправните клаузи в договорите са нищожни, освен ако са уговорени индивидуално, което ще рече, че индивидуално уговорените клаузи не са нищожни, макар и да са неравноправни. В ал. 2 е дадена дефиниция на индивидуално уговорени клаузи чрез метода на изключването, според която не са индивидуално уговорени клаузите, които са били изготвени предварително и поради това потребителят не е имал възможност да влияе върху съдържанието им, особено в случаите на договор при общи условия.

Относно въведените от ответницата конкретни основания, обуславящи неравноправност на процесните клаузи, съдът намира следното:

Неоснователно е възражението на ответницата, че не са спазени изискванията на чл.11 ал.1 т.10 от ЗПК, тъй като в конкретния случай договорът за кредит не съдържа възможности за промяна в ГПР като резултат от липса на конкретни уговорки или предвидени различни варианти за определяне на лихвата в различни периоди от действие на договора, а досежно възможността банката да променя едностранно лихвения процент, ГПР е изчислен коректно на база първоначално уговорения размер на лихвата.

За неоснователно съдът счита позоваването на неравноправност на клаузите от договора, поради наличието на условията на чл. 143, т. 10 ЗЗП. , водещи до неравноправност на клаузите, с които е предвидена възможността на Банката едностранно да променя лихвения процент, както и таксите по кредита. От заключението на вещото лице категорично се установи, че банката за периода от отпускане на кредита по предявяване на иска -25.11.2019г. не е променяла едностранно уговорените в договора лихви.

Следва да се посочи, че предвидените в договора за кредит договорни /възнаградителни/ лихви представляват уговорено от страните възнаграждение за предоставения кредит, поради което и предвид възмездния характер на договора, те представляват главно задължение на кредитополучателя, уговорено като процент от стойността на отпуснатия кредит.

В Договора за кредит-т.10 е посочено, че плащания, неизвършени в срок се олихвяват с договорния лихвен процент плюс наказателна надбавка в размер на законната лихва, считано от деня, следващ датата на падежа на съответната вноски. Така уговорената клауза за наказателна лихва, според съда няма неравноправен характер, тъй като не води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя. Наказателната лихва е обвързана с възнаградителната такава, която е изрично уговорена между страните по размер- Раздел II, т.4 от договора. Същата има стимулираща и санкционна функция във връзка със срочното изпълнение на задълженията на кредитополучателя по договора. Клаузата за наказателна лихва би била нищожна, ако единствената ѝ цел е да доведе до неоснователно обогатяване на кредитора, когато ролята ѝ надхвърля присъщите за неустойката обезщетителна, обезпечителна и наказателна цели. В конкретния случай, това не се установява, поради което и уговореният между страните размер на санкционната лихва не може да се счита за необосновано висок по смисъла на чл. 143, т. 5 ЗЗП.

Относно размера на исковата претенция, съдът намира следното:

Съдът намира за частично основателни наведените от ответницата възражения за погасяване на вземанията за главница, възнаградителни и санкционни лихви по давност. Съдът намира, че по отношение на дължимата по договора непогасена главница в размер на 2 225,00 евро ,приложение намира общата петгодишна погасителна давност, уредена в нормата на чл.110 ЗЗД. Съгласно решение №28 /05.04.2012г. по гр.д.№523/2011г. на ВКС задълженията по договор за кредит/заем не са такива за периодичен платеж. Задължението е неделимо и дори договореното връщане на кредита/заема на погасителни вноски не превръща договора в такъв за периодични платежи, а представлява частични плащания по договора, поради което е приложим общият петгодишен давностен срок по чл. 110 ЗЗД. Следователно към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК по ч.гр.д. №*/2019 г. на СМРС – 25.11.2019 г. /която прекъсва давностния срок съгласно чл.116 б. „в” от ЗЗД/ -част от вноските за главница се явяват погасени по давност, а именно за периода от 20.03.2011г.-20.11.2014г. в размер на 459,25 евро. Поради което и задължението за главницата на ответницата към Банката- ищец, което не е погасено по давност е в размер на 1 765,75 евро и обхваща периода от 20.11.2014 г. до 20.02.2021г. – крайният срок на кредита.

Поради това за разликата над 1 765,75 евро до пълния претендиран размер от 2 225,00 евро предявения иск за дължимост на главницата следва да се отхвърли като погасен по давност.

По отношения на вземанията за договорна и наказателна лихва приложение намира три годишния давностен срок - арг. чл.111, б."в" ЗЗД. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК е депозирано в съда– 25.11.2019г. т.е. след като за част от претендираните лихви е изтекъл визирания в посочения по-горе член тригодишен давностен срок. Всички вземания за лихви от 25.03.2011 г. до 25.11.2016 г. са погасени по давност. Ето защо ответникът дължи договорна и наказателна лихва , както следва : договорна лихва за периода 26.11.2016г. до 25.11.2019г. в размер на 517,81евро и наказателна лихва за периода 26.11.2016г. до 25.11.2019г. в размер на 982,92 евро , които периоди не са обхванати от погасителна давност. За разликата над 517,81 евро до претендираните 1930,28 евро –договорна лихва и за разликата над 982,92 евро до претендираните 1407,37евро -наказателна лихва искът следва да се отхвърли, поради погасяване на вземанията по давност.

Като законна последица от уважаване на иска с правно основание чл. 422 от ГПК, вр. с чл. 430 от ТЗ за главницата в размер на 1765,75 евро ответницата дължи и законната лихва върху тази сума от датата на предявяване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК – 25.11.2019 г.,

до окончателното ѝ изплащане.

Съобразно указанията ,дадени в т. 12 на ТР № 4/18. 06. 2014г. на ОСГТК на ВКС съдът трябва да се произнесе и по въпроса за разноските, направени в заповедното производство, съобразно изхода на спора, като разпредели отговорността за разноски , както в исковото, така и в заповедното производство.

Ще следва с оглед изхода на настоящото производство, ответницата да бъде осъдена да заплати на ищеца съдебни разноски за настоящото производство в размер на 452,76лв., и разноски за заповедното производство в размер на 158,65 лв. , съобразно уважената част от иска.

Ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответницата разноски по водене на делото в размер на 40,92 лв. , съобразно отхвърлената част от иска.

Предвид изложеното Смолянският районен съд

Р Е Ш И:

ПРИЗНАВА за установено на основание чл.422 от ГПК по отношение на ** с ЕГН * с адрес Г.,** , че същата дължи на ** с ЕИК: **, със седалище и адрес на управление Г., * , представлявана от * сумата от **1 765,75 евро** -главница , дължима по договор за кредит №*/02.03.2011г. , **517,81 евро**-договорна лихва за периода 26.11.2016г. до 18.11.2019 г., **982,92 евро** – наказателна лихва за периода 26.11.2016г. до 24.11.2019 ., **48,00лв.**-разноски за нотариална покана, **ведно със законната лихва** върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението пред съда- 25.11.2019г. до окончателното изплащане на сумата, за които суми по ч.гр.д.№*/2019г. по описа на СМРС е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК.

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл.422 от ГПК в следните части: В ЧАСТТА за главницата, дължима по договор за кредит №*/02.03.2011г. - за разликата над 1 765,75 евро до претендирания размер от 2 225,00 евро., В ЧАСТТА за договорната лихва – за разликата над 517,81 лв. до претендирания размер от 1 930,28 евро / представляваща договорна лихва за периода 20.03.2012г. до 24.11.2016г. / и в ЧАСТТА за наказателната лихва за разликата над 982,92 евро до претендирания размер от 1 407,37 евро, представляваща наказателна лихва за периода 20.03.2011г. до 24.11.2016г. /- поради погасяване на вземанията по давност.

ОСЪЖДА ** с ЕГН * с адрес Г.,** да заплати на ** с ЕИК: **, със седалище и адрес на управление Г., * , представлявана от * съдебни разноски за настоящото производство в размер на 452,76 лв., и разноски за заповедното производство в размер на 158,65 лв. , съобразно уважената част от иска.

ОСЪЖДА **, със седалище и адрес на управление ** представлявана от ** да заплати на ** с ЕГН * с адрес ** разноски по настоящото дело в размер на 40,92 лв. , съобразно отхвърлената част от иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Смолянски окръжен съд.

РАЙОНЕН СЪДИЯ: